

Міністерство освіти і науки України
Рівненський державний гуманітарний університет
Факультет документальних комунікацій та менеджменту
Кафедра документальних комунікацій і бібліотечної справи

**ІНФОРМАЦІЙНА ТА
БІБЛІОТЕЧНО-БІБЛІОГРАФІЧНА
ДІЯЛЬНІСТЬ:
теорія, історія, практика**

Збірник наукових праць

Рівне – 2016

УДК 002+011+02

ББК 73+78

I — 74

Інформаційна та бібліотечно-бібліографічна діяльність: теорія, історія, практика : зб. наук. пр. / Рівнен. держ. гуманіт. ун-т. — Рівне : РДГУ, 2016. — 130 с.

До збірника увійшли наукові статті, підготовлені викладачами і студентами кафедри документальних комунікацій і бібліотечної справи РДГУ, а також деякі тези доповідей щорічної Звітної наукової конференції викладачів, аспірантів, студентів і співробітників РДГУ 16 березня 2015 р.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Відповідальний редактор

СІЛКОВА Галина Василівна, кандидат педагогічних наук, доцент, зав. кафедри документальних комунікацій і бібліотечної справи РДГУ

Члени редколегії:

ШВЕЦОВА Галина Миколаївна — доктор історичних наук, професор;

МІЛЯСЕВИЧ Ірина Володимирівна — кандидат педагогічних наук, професор;

КОСТЕНКО Марина Степанівна — викладач.

ЗМІСТ

Розділ 1

Актуальні проблеми книгознавства, бібліотекознавства, бібліографознавства

Швецова-Водка Галина

БІБЛІОЛОГІЯ — КОМПЛЕКСНА НАУКА,
ПРИСВЯЧЕНА КНИЖКОВІЙ КУЛЬТУРІ 4

Бережняк Олена

ХУДОЖНЯ ЛІТЕРАТУРА ЯК
ЧИННИК ФОРМУВАННЯ КНИЖКОВОЇ КУЛЬТУРИ 8

Остапчук Юлія

ЕЛЕКТРОННА КОМУНІКАЦІЯ В ІНФОРМАЦІЙНОМУ
СУСПІЛЬСТВІ 11

Жук Вікторія

ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ
«БІБЛІОТЕЧНО-БІБЛІОГРАФІЧНА ПРОФЕСІОЛОГІЯ»
У ВИЩОМУ НАВЧАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ 14

Пасічник Людмила

БІОБІБЛІОГРАФІЧНІ СЛОВНИКИ ТА
ДОВІДНИКИ ЛІТЕРАТОРІВ ЯК ОДИН З ВИДІВ
ЗАГАЛЬНОЛІТЕРАТУРНИХ НАУКОВО-ДОПОМІЖНИХ
БІБЛІОГРАФІЧНИХ ПОСІБНИКІВ 16

Татарин Сергій

“ШЕВЧЕНКІВСЬКА ЕНЦИКЛОПЕДІЯ” — НОВІТНЄ
ДОВІДКОВЕ ВИДАННЯ З ХУДОЖНЬОЇ ЛІТЕРАТУРИ
ТА ЛІТЕРАТУРОЗНАВСТВА 21

Бандилко Лілія

МЕДИЧНІ БІБЛІОТЕКИ РІВНЕНЩИНИ ЯК ЦЕНТРИ
БІБЛІОТЕЧНО-ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
СПЕЦІАЛІСТІВ ГАЛУЗІ 24

Ражик Лідія, Трачук Людмила БІБЛІОТЕЧНА РЕКЛАМА (З ДОСВІДУ РІВНЕНСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ УНІВЕРСАЛЬНОЇ НАУКОВОЇ БІБЛІОТЕКИ)	29
Диха Світлана РОЗВИТОК НОВІТНІХ ТЕХНОЛОГІЙ У НАУКОВІЙ БІБЛІОТЕЦІ ХМЕЛЬНИЦЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ	33
Кирієнко Людмила ВИКОРИСТАННЯ ДИТЯЧИМИ БІБЛІОТЕКАМИ ЧЕРНІГІВЩИНИ КОМП'ЮТЕРНИХ ТА ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПОПУЛЯРИЗАЦІЇ КРАЄЗНАВЧОЇ ЛІТЕРАТУРИ	36
Терлецька Наталія ОСОБЛИВОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ТЕРНОПІЛЬСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ БІБЛІОТЕКИ ДЛЯ МОЛОДІ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ	41
Боровська Олена ОРГАНІЗАЦІЯ МАСОВОЇ РОБОТИ НОВОГРАД-ВОЛИНСЬКОЇ РАЙОННОЇ БІБЛІОТЕКИ ДЛЯ ДОРΟΣЛИХ ІМ. ЛЕСІ УКРАЇНКИ	44
Мельник Валентина МАСОВЕ БІБЛІОГРАФІЧНЕ ІНФОРМУВАННЯ В ІВАНО-ФРАНКІВСЬКІЙ ОБЛАСНІЙ БІБЛІОТЕЦІ ДЛЯ ЮНАЦТВА: ПОЄДНАННЯ ТРАДИЦІЙНИХ ТА НОВАТОРСЬКИХ ФОРМ	46
Хімейчук Віра ЕЛЕКТРОННА БІБЛІОГРАФІЧНА ПРОДУКЦІЯ ІВАНО-ФРАНКІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ УНІВЕРСАЛЬНОЇ НАУКОВОЇ БІБЛІОТЕКИ	50
Савчук Ірина ДРУКОВАНА БІБЛІОГРАФІЧНА ПРОДУКЦІЯ КАЛУСЬКОЇ ЦРБ ІВАНО-ФРАНКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ	54

Шеремета Тетяна ПОШУКОВІ МОЖЛИВОСТІ БІБЛЮГРАФІЧНИХ КАРТOTEK КАЛУСЬКОЇ ЦРБ ІВАНО-ФРАНКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ	57
--	----

Розділ 2

Документні ресурси та інформаційні технології

Сілкова Галина МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ПІДГОТОВКИ ІНФОРМАЦІЙНИХ ДОКУМЕНТІВ ЯК ЧИННИК ЇХ ВИДОВОЇ КЛАСИФІКАЦІЇ	63
--	----

Луцишина Тетяна СКЛАДОВІ СИСТЕМИ ДОКУМЕНТНО-ІНФОРМАЦІЙНИХ РЕСУРСІВ БІБЛЮТЕК	66
--	----

Костенко Марина ВТОРИННОДОКУМЕНТНА ЛАНКА ВІТЧИЗНЯНИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ РЕСУРСІВ З ПИТАНЬ ХУДОЖНЬОЇ КУЛЬТУРИ	69
---	----

Бабенко Жанна ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙ У ПРОЦЕСИ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	73
--	----

Сльоза Галина, Бабенко Жанна ДИСТАНЦІЙНЕ ОБСЛУГОВУВАННЯ КОРИСТУВАЧІВ В ІНФОРМАЦІЙНИХ УСТАНОВАХ	77
---	----

Хомич Наталія ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ КОНТЕНТУ ВЕБ-САЙТІВ ПРОВІДНИХ УСТАНОВ БІБЛЮТЕЧНОЇ СФЕРИ	80
--	----

Бучковська Олена РОЛЬ МІЖНАРОДНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ У РОЗВИТКУ МІЖКУЛЬТУРНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА	88
--	----

Крет Роман РОЛЬ МЕРЕЖІ ІНТЕРНЕТ У СУЧАСНІЙ ПОЛІТИЦІ	92
Крет Ольга СУЧАСНІ ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ІМІДЖУ ПОЛІТИЧНОГО ЛІДЕРА	95
Сульжук Ольга ОРГАНІЗАЦІЙНО-ФУНКЦІОНАЛЬНА СТРУКТУРА ІНФОРМАЦІЙНОЇ СЛУЖБИ РІВНЕНСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ	98
Черніговець Тетяна ФОРМИ ПРЕЗЕНТАЦІЇ ІНСТИТУТУ МИСТЕЦТВ РІВНЕНСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО ГУМАНІТАРНОГО УНІВЕРСИТЕТУ В ІНФОРМАЦІЙНОМУ ПРОСТОРІ РЕГІОНУ	101
<i>Розділ 3</i>	
<i>Історія книги, бібліотечної справи та бібліографії</i>	
Шатрова Марина ІСТОРІОГРАФІЧНИЙ ЗРІЗ ДОСЛІДЖЕНЬ РУКОПИСНОЇ КНИГИ В УКРАЇНІ	105
Мілясеви́ч Ірина НАУКОВО-ДОВІДКОВИЙ ТА БІБЛІОГРАФІЧНИЙ АПАРАТ ЖУРНАЛУ «ВОЛЫНСКИЕ ЕПАРХИАЛЬНЫЕ ВЕДОМОСТИ» — ЗРАЗОК БІБЛІОГРАФІЧНОЇ КУЛЬТУРИ ХІХ — ПОЧ. ХХ СТ.	113
Волкова Віталі́на З ІСТОРІЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЧИТАЛЬНОГО ЗАЛУ ХЕРСОНСЬКОЇ ОУНБ ІМ. О. ГОНЧАРА	119
<i>Список авторів</i>	124

ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ «БІБЛІОТЕЧНО-БІБЛІОГРАФІЧНА ПРОФЕСІОЛОГІЯ» У ВИЩОМУ НАВЧАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ

У Рівненському державному гуманітарному університеті здійснюється підготовка бібліотекарів-бібліографів освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр», «спеціаліст», «магістр», які вивчають теоретичний і практичний досвід феномену своєї професії та майбутньої професійної діяльності. У цьому контексті важливе місце посідає викладання дисципліни «Бібліотечно-бібліографічна професіологія». Програма дисципліни передбачає підвищення професійної мотивації студентів шляхом залучення їх до дослідницької роботи з проблем професіоналізації бібліотечно-бібліографічних фахівців.

Призначення курсу «Бібліотечно-бібліографічна професіологія» — синтезувати отримані студентами під час навчання у вищому навчальному закладі (ВНЗ) знання про професію, глибше розкрити аспекти професійної бібліотечно-бібліографічної діяльності; полегшити професійну адаптацію майбутніх випускників у бібліотечних колективах. У відповідності із завданнями визначено обсяг і зміст дисципліни, методику її викладання.

Курс «Бібліотечно-бібліографічна професіологія» входить до циклу вибіркових навчальних дисциплін, зокрема до дисциплін самостійного вибору ВНЗ. Він розрахований на 90 год. Його вивчають студенти денної форми навчання у 10 семестрі на лекційних заняттях (22 год.) та практичних (14 год.); самостійна робота студента складає 54 год. Завершується вивчення курсу складанням іспиту.

Вивчення курсу розпочинається ознайомленням з теоретичними засадами бібліотечної професіології як навчальної дисципліни. Першим автором, хто з 70-х рр. ХХ ст. почав детально досліджувати й розробляти бібліотечну професіологію, була А.С. Чачко. У своїх статтях, кандидатській і докторській дисертації, навчально-методичних посібниках вона до кінця

XX — поч. XXI ст. енергійно та переконливо відстоювала науковий статус бібліотечної професіології [1-4].

У цьому курсі студенти пізнають еволюцію бібліотечної професії та її сучасний стан.

Програма курсу передбачає вивчення таких аспектів професіології:

- завдання, зміст, форма і специфіка діяльності бібліотечних працівників;
- бібліотекарі як соціальна група;
- роль бібліотекаря в суспільстві, престиж бібліотечної професії;
- праця і професіоналізація бібліотечних фахівців;
- професійні вимоги до бібліотечних кадрів;
- зміст і обсяг бібліотечної освіти;
- професійна етика;
- бібліотечні об'єднання і асоціації.

Заняття відбуваються у формі лекцій (оглядових та проблемних), семінарів (ділових ігор та дискусій). Під час самостійної роботи студенти готують реферати з окремих тем, які потім обговорюються та захищаються на практичних заняттях. Завершується курс темою «Перспективи розвитку бібліотечної професіології».

Опанування програми курсу студентами сприяє підвищенню їх професійної мотивації та подальшому залученню до дослідної роботи з проблем професіоналізації бібліотечних фахівців.

Досвід викладання цього курсу дозволить в подальшому розширити та поглибити його змістовий аспект, зробити більш логічною структуру та удосконалити методику його викладання.

Список літератури

1. Чачко А.С. Библиотекари как социально-профессиональная группа : автореф. дис. ... д-ра пед. наук. — Москва, 1991. — 30 с.
2. Чачко А.С. Бібліотечна професіологія в системі багатоступеневої фахової освіти та її стандартизації / А.С. Чачко // Бібл. вісн. — 1997. — № 4. — С. 3—6.

3. Чачко А.С. Бібліотечна професіологія: професіоналізація бібліотечно-інформаційної діяльності : навч.-метод. посіб. / А.С. Чачко ; Київ. держ. ін-т культури, каф. бібліотекознавства. — Київ, 1996. — 120 с.
4. Чачко А.С. Бібліотечна професіологія : тем. план, прогр. курсу та рекомендації до вивчення / А.С. Чачко. — Київ, 1997. — 20 с.

УДК 016:929:82

Людмила Пасічник

БІОБІБЛІОГРАФІЧНІ СЛОВНИКИ ТА ДОВІДНИКИ ЛІТЕРАТОРІВ ЯК ОДИН З ВИДІВ ЗАГАЛЬНОЛІТЕРАТУРНИХ НАУКОВО-ДОПОМІЖНИХ БІБЛІОГРАФІЧНИХ ПОСІБНИКІВ

Для кожного літературознавця велику цінність мають узагальнюючі праці з історії літератури певної епохи чи національної літератури в цілому, але ще більш цінними і вагомими для них є бібліографічні посібники (БП) з аналогічних питань. Такі бібліографічні видання належать до загальнолітературних.

Оскільки видання загальнолітературних бібліографічних посібників в часи незалежної України ще не знайшло висвітлення в науковому доробку літературознавчої та бібліографознавчої наук, вважаємо доцільним і актуальним його розгляд.

Загальнолітературні БП містять як матеріали узагальнюючого характеру про певну національну літературу чи епоху літератури в цілому, так і матеріали про окремі літературні напрями, школи, стилі, жанри, про літературне життя окремого історичного періоду, про журналістику тощо. Однак і в загальнолітературних науково-допоміжних БП значне місце посідають так звані «персональні гнізда» (як здебільшого називають бібліографічні матеріали про окремих письменників у складі загальнолітературних БП).

Окремі персональні літературно-художні БП присвячуються, як правило, лише видатним літераторам, творча